

Kun näimme talon ensimmäisen kerran, siinä oli tiiliverhoilu.

Verhoilu poistettiin ja talon puurunko korjattiin.

Ohut kerros eristettä talon ulkoseiniin tuo lisää lämpöä.

Kesämökin ilmeen muuttamiseen tarvitaan muutakin kuin punamultamaalia.

Näytämme miten tästä talosta muovautui uudella verhoilulla perinteinen mökki.

Katso alla olevaa kuvaa: talo näyttää lähes aidolta mummon mökiltä – ruotsalaistyyliin tehtynä. Sivun yläreunassa olevista pikkukuvista näet myös projektimme alkutilanteen: talo ei näytä kovin perinteiseltä eikä se välttämättä ole edes kovin kaunis.

Aivan tavallisesta kesämökistä saa kätevästi klassisemman näköisen. Kun projektiin ryhtyy, mökin voi samalla eristää tehokkaammin. Tarvitsee vain tuntee perinteiset rakennusmenetelmät. Ja asian tuntijamme tuntee ne. Tässä hän näyttää, miten saadaan aikaan perinteisen näköinen

ruotsalaismökki valkoisine nurkka- ja ikkunalautoineen. Viimeistelyyn tarvitaan vielä hiukan nikkaroinnin iloa.

Jos olet sitä mieltä, että tällainen punainen tupa sopii vain kesämökiksi, voit kuitenkin oppia monia uusia asioita tästä artikkelista. Lautoja saa mistä tahansa lautatarhasta. Tässä käytettävien koristelistojen sijasta voidaan käyttää neliikulmaisia listoja – tai luopua listoista kokonaan.

Talon ulkopuolisesta eristämisestä ja erityisesti kylmäsiltojen minimoimisesta kerroimme lehden edellisessä numerossa.

Mummon mökin tunnelma luotiin vajaassa viikossa.

Talo on eristetty ulkopuolelta. Nyt se verhoillaan ja maalataan punamultamaalilla.

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Jos olet tarkka mittauksen kanssa, tehtävä ei ole vaikea, mutta kyseessä on suuri projekti.

AJANKÄYTTÖ:

6-7 päivää, jos maalaus tehdään laudoituksen tahdissa apuvoimien avulla.

HINTA:

Noin 20 euroa/m²
eristys mukaan lukien

Perinteisesti verhoillen

UUSI FASADI

Lautaverhoilu

Sahaamalla kaikki laudat mittojen mukaan sitä mukaa kun ne laitetaan paikoilleen – käyttäen alaosassa ohjauslistaa – verhoilun alareunasta tulee siisti. Laudat sahataan viistoon alareunoistaan, jotta vesi pääsee valumaan pois.

Lautojen väliin jätetään hiukan rakoa lautojen leveydestä ja julkisivun mitoista riippuen. Jos laudoitetaan esim. 140 cm leveä seinänosa, 140 jaetaan 17:llä (lautojen leveys) ja nähdään, että tarvitaan 8,2 lautaa. Käytämme kuitenkin kahdeksaa lautaa. 8 lautaa kertaa 17 cm on 136 cm. Lisäksi pitäisi vielä peittää 4 cm, joka jaetaan 9:ksi lautojen väliin jääväksi raoksi. Kunkin raon leveys on näin 0,44 cm.

TYÖKALUT

Katkaisusaha helpottaa työtä. Jos aiot ryhtyä tämän laajuiseen projektiin ja käytössäsi ei ole sähkökäyttöistä katkaisua-/jiirisahaa, sellainen kannattaa hankkia nyt. Säästät aikaa ja rahaa ja työn jäljestä tulee siisti.

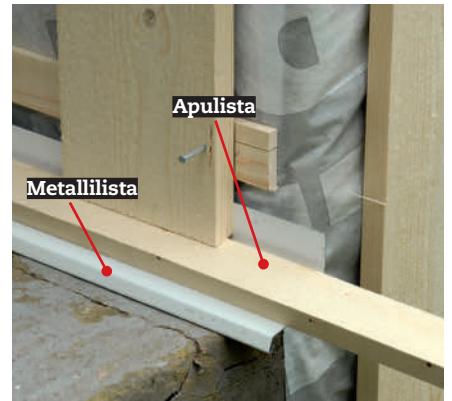
1 Pitkä lauta kiinnitetään stoppariksi. Lautaa kiinnitetään 5 cm alimman kakkoskakkosen alapuolelle. Kiinnitä lauta useasta kohdasta kakkoskakkoseen, jottei se pääse roikkumaan. Lautaa poistetaan vasta kun koko laudoitus on valmis.

2 Aloitamme ikkunan ja nurkan välistä. Muista, että ikkunan peitelaudat, jotka laitetaan paikoilleen myöhemmin, tulevat noin 2-3 cm laudoituksen päälle.

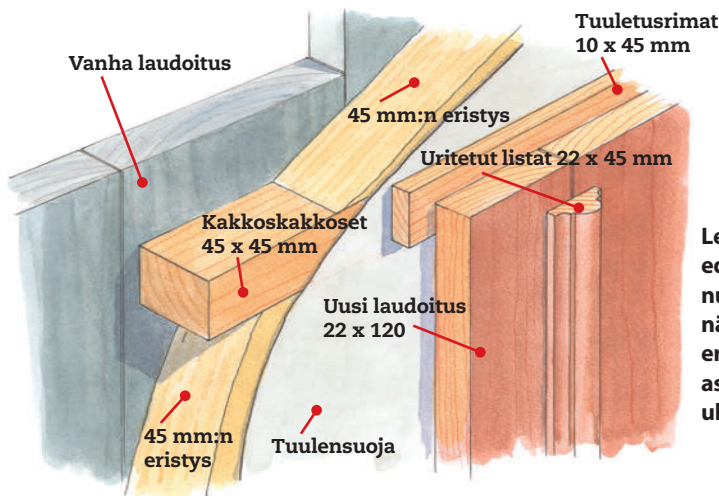

4 Tarkkuus ei ole kovin tärkeää. Ei haittaa, vaikka laudat eivät tulisi aivan tasan katonrajassa. Reunaan laitetaan peitelista, jolloin lautojen epätasaiset päät eivät näy.

5 Jotta alhaalla olevien metallilistojen kohdalla saadaan ilmarako (betonipinnan rajakohdassa), laitetaan metallilistan yläpuolelle apulista laudoituksen ajaksi. Tässä on käytetty 22 x 45 mm:n listaa, joka poistetaan myöhemmin.

Seinän rakenne

Lehden edellisestä numerosta näet miten eristeet asennettiin ulkoseinään.

7 Seinät maalataan kahdesti ennen kuin koristelistat laitetaan paikoilleen. Näin vältetään siltä, että listojen kohdalle jää vaaleat raidat, kun puu kuivuu ja elää lämpötilojen mukaan.

3 Lautojen välinen etäisyys mitataan. Saadun mitan perusteella lasketaan, kuinka monta lautta tarvitaan ja kuinka leveä rako lautojen väliin jää.

6 Toinen pääty on valmis. Nurkka-laudat puuttuvat, mutta ne maalataan valkoisiksi vasta kun muu laudoitus on maalattu punamultamaalilla.

8 Nurkkiin naulataan kaksi lautta. Toinen niistä on mitoiltaan 22 x 145 mm ja toinen vain 22 x 120 mm. Mutta koska leveämpi lautta menee nurkassa kapeamman laudan yli, ne näyttävät yhtä leveiltä.

Turvallisuutta telineillä

Telineitä kannattaa käyttää riippumatta siitä, onko maahan kaksi vai kahdeksan metriä. Telineitä voi vuokrata tai lainata naapurilta.

Kaiteet estävät telineiltä putoamisen.

Työskentelytason ansiosta telineillä on helppo liikkua.

Telineiden eri osien välisen lukituksen tulee toimia kunnolla.

Ylimääräinen paino pyörien päällä takaa, että telineet eivät kaadu.

Pyörien ansiosta telineitä on helppo siirtää. Jarrut pitävät telineet paikoillaan.

Peitelaudat

Nyt pääsemme yksityiskohtiin, jotka tekevät mökistä perinteisen näköisen.

Aloitamme ikkunoiden ja oven ympärille tulevista peitelaudoista. Kävimme eri puolilla maata katsomassa mallia erilaisista peitelaudoista. Otimme valokuvia ja niiden perusteella teimme mallit, joiden mukaan laudat sahattaisiin.

Ikkunoiden peitelautojen tavallisimmat mitat ovat 22 x 120 mm. Nurkkalaudoituksessa mitat ovat tavallisesti 22 x 145 mm. Olemme tehneet näiden mittojen mukaan kaikki muut peitelaudat, paitsi pienen kylpyhuoneenikkunan laudoituksen. Siinä käytimme 22 x 95 millimetriä leveää lautaa.

1 Asettamalla vesivaa'an tai laudan ikkunan sisäkulmaan saat mitattua ikkuna-aukon syvyyden. Mittaa kaikki neljä kulmausta varmuuden vuoksi.

2 Jos upotus ei ole syvempi kuin 70 mm, peitelaudat kannattaa kiinnittää suoraan ikkunakarmeihin. Näin saavutetaan myös tarvittava kaltevuus.

3 Tukevasta pahvista leikatun mallin avulla lautojen päät saadaan muotoiltua täysin samanlaisiksi.

4 Sahauksessa käytetään pistosahaa. Sahauksen jälkeen reunoja voi hioa hiukan hiekkapaperilla, jotta ne eivät ole teräviä, kun ne kiinnitetään paikoilleen.

5 Ensiksi kiinnitetään pystysuorat peitelaudat. Niiden tulee olla niin pitkiä, että kuviosahatut pystysuorat laudat menevät alhaalla vaakasuoran laudan yli.

TARVIKKEET

Valitse paras maali. Kun maalaat ikkunapuitteet ulkopuolelta, kannattaa käyttää laadultaan parasta maalia. Puunsuoja on vain laadultaan heikotasoisemman maalin yksi ominaisuus, kun taas ulkomaali kestää paremmin.

VINKKI

Älä kiinnitä ikkunoiden peitelautoja liian lähelle ikkunoita. Katso, että ikkunan pystyy avaamaan edelleen niin auki, että se voidaan tarvittaessa nostaa irti saranistaan esim. lasin vaihtoa varten.

6 Vaakasuorat peitelaudat ovat vain suorita lautoja. Mutta kiinnittämällä kuviosahatun osa pystysuoran peitelaudan toiselle puolelle, näyttää siltä, kuin laudat menisivät ristikkäin.

7 Peitelaudat maalataan valkoiseksi. Suojaa osa punamullalla maalatusta seinästä ennen kuin aloitat. Nyt puuosat on suojattu tuulelta ja tuisulta.

Tuulilaudat

Irrotimme varovasti talon neljä vanhaa tuulilautaa. Laittamalla ne uusien lautojen päälle pystyimme valmistaamaan täysin samanlaiset uudet laudat. Seinän verhoilulautojen kanssa emme nähneet mitään erityistä vaivaa. Tuulilautojen reunan suojaamme maalatulla listalla (22 x 45 mm).

Jotta saisimme listan kunnolla johonkin kiinni, asensimme tuulilautojen taakse yhden ylimääräisen laudan.

Tuulilaudat kiinnitetään ruuveilla. Silloin ne on helpompi irrottaa, kun ne pitää maalata tai vaihtaa.

TARVIKKEET

Tuulilaudat ovat alttiina säälle. Erityisesti kahden pystysuoran tuulilaudan yläpuolella olevan suojalaudan elinikä on rajoitettu. Tuulilaudat voi myös peittää alumiinilla, jolloin ne kestävät paljon pitempään.

SANASTOA

Tuulilaudoiksi kutsutaan katon reunassa olevia ja katon kanssa yhtä kaltevia pystysuoria lautoja. Suojalaudat ovat vaakasuorassa yläpuolella. Rakenteen alapuolella voi lisäksi olla räystäslauta.

1 Maalauksen kanssa ei oltu kovin tarkkoja. Kulmaukseen ei ole aivan täydellinen, mutta se ei nyt haittaa.

2 Maalattu lista ratkaisee ongelman. Se suojaa lautojen reunoja ja muodostaa samalla reunan, jota vasten uritetut listat voi asentaa.

3 Vanhat tuulilaudat on irrotettu varovasti. Vanhojen lautojen mittojen mukaan sahataan neljä uutta tuulilautaa, jotka kiinnitetään oikeille paikoilleen ja maalataan.

4 Ylin lauta peittää alemman noin 4 cm:n verran ja menee muutaman millimetrin yli katonrajan. Laudat kiinnitetään ruuveilla, jolloin ne on helppo tarvittaessa irrottaa.

Uritetut listat

Kuvasta näet millaisen klassisen koristelistan valitsimme ulkoerhoilun päälle. Listojen sijoittelussa on oltava tarkkana. Kiinnitä ensin yksi lista, joka on oikeassa kulmassa katonrajassa olevaan listaan nähden ja sahaa sitten muut listat yhtä vinoiksi yläpäistään. Sitten jokainen koristelista sahataan oikean pituiseksi ennen kuin se naulataan kiinni.

Klassinen uritettu lista.

1 Mittaa listojen pituus käyttäen apuna listaa, joka on sahattu oikeaan kulmaan katonrajan listaan nähden. Sahaa nippu listoja kerrallaan oikeaan kulmaan ja lyhennä yksitellen mittaan.

2 Ennen kuin kiinnität listan, mittaa 22 mm ulospäin sen raon keskeltä, joka listan on tarkoitus peittää. Niin lista tulee oikeaan kohtaan.